

[Indenrigsministeren.]

vidt, at han kan faa Lærebrev om, at han er oplært i elementær Varekendskab og besidder de Færdigheder, der kræves til at udføre Vareekspedition. Man kan nemlig ikke som Endemaal for Lærlingeuddannelsen opstille Kravet om, at den vedkommende Lærling skal uddannes til duelig Købmand, thi det bliver man jo ikke, medmindre man besidder personlige Forudsætninger, som, hvis disse mangler, ikke kan bibringes en gennem den Uddannelse, der kan opnaas i Læretiden. Hvad Kontorlærlingen angaar, saa siges det, at han skal oplæres i de kontormæssige Færdigheder og Kundskaaber, der almindeligvis udkræves af voksne Personer, som beskæftiges i Forretningskontorer, saaledes at der kan gives ham Lærebrev om en saadan Duelighed.

Der udstedes i dette Lovforslag heller ikke absolut Forbud mod, at Lærlingen anvendes til andet Arbejde end det, der henhører under hans Oplæring, men man indskrænker sig til at sige, at *som Regel* bør Lærlingen ikke anvendes til andet Arbejde. Jeg mener, at det er nødvendigt under Hensyn til Forholdet mellem Læremester og Lærling, at det ikke skal betyde Lovovertrædelse fra Læremesterens Side, saafremt han nu og da anvender den vedkommende Lærling til f. Eks. at gaa et Ærinde eller udføre et andet Arbejde i sin Tjeneste; men naturligvis maa Regelen være den, at Lærlingen anvendes udelukkende til saadant Arbejde, som hører ind under Oplæringsomraadet, og Bestemmelserne, hvorefter Læremesteren kan ifalde Straf, hvis han har forsømt at give Lærlingen den forsvarlige Uddannelse i Læretiden, vil efter min Mening være tilstrækkelig hemmende overfor Misbrug.

Hvis Læretiden afbrydes, inden Prøvetiden er endt, er ingen af Parterne erstatningsberettiget, medmindre der er særlige Bestemmelser derom ved Overenskomstens Indgaaelse. De oprettede Lærlingekontrakter skal ikke gælde længere, end til Lærlingen er fyldt 21 Aar; som nu er Myndighedsalderen. Ud over 21 Aars Alderen rækker Kontraktens Gyldighedstid ikke, medmindre Lærlingen, da Kontrakten blev indgaaet, var over 16 Aar og selv har underskrevet Kontrakt, som forpligter ud over 21 Aars Alderen. Jeg finder ikke, at det længere kan siges at være tidssvarende, at en Lærling, som uberettiget har forladt Læren, kan hentes tilbage ved Politiet. Jeg tror ikke, at Politiets Indblanding i et Uddannelsesforhold er fremmende for

en sund Udvikling, og derfor foreslaas det her, at saadanne Sager kan indankes for Voldgiftsretten i Læringsager, men det maa ske inden Forløbet af 14 Dage, efter at Lærlingen har forladt Læren.

Med Hensyn til Udpegning af Voldgiftsrettens Formand foreslaas det, at han i København og paa Frederiksberg skal udpeges af Sø- og Handelsrettens Præsident og udenfor København af Amtmanden. Man ved, at den hittidige Udpegningsmaade har givet Anledning til Kritik, og vel ogsaa i nogen Maade berettiget Kritik, fra forskellig Side. Formanden i Voldgiftsretten skal opfylde Betingelserne for at blive Sagfører eller Dommer, og under Rettens Møder kan Vidner tilkaldes, som har Vidnepligt. Der har været fremført stærke Ønsker om, at alle Afgørelser af Læringsager skulde kunne indankes for Sø- og Handelsretten. Jeg mener, at det vilde bebyrde Sø- og Handelsretten med en Række Smaasager, som vilde koste Retten megen Tid og meget Arbejde, og som det i Virkeligheden vilde være urimeligt at forelægge den, ligesom ogsaa mange af de Personer, som er implicerede i disse Sager, under Hensyn til Omkostningerne ved Afholdelse af saadan Rettergang ligefrem vil være forhindret i at søge deres Ret eller i hvert Tilfælde lade sig afskrække derfra.

Jeg har i Lovforslaget bestræbt mig for indenfor forsvarlige Grænser at imødekomme Ønsker og Krav fra Erhvervenes Udøvere og at rette dør i den gældende Lovgivning, hvor Erfaringen har lært, at Rettelser er ønskelige af Hensyn til Lærlingenes Interesser og deres forsvarlige Uddannelse. Jeg skal paa det bedste anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og til Vedtagelse, saaledes at vi igennem en ny Læringlev kan faa ændret de Bestemmelser i den gældende Lovgivning, som har vist sig uheldige, og faa en Udformning paa dette betydningsfulde Omraade, som mere svarer til Nutiden end den nugældende Lovgivning, alle dens Fortrin i øvrigt taget i Betragtning.

Jeg skal sluttelig tillade mig at anbefale denne Samling af Lovforslag til Velvillie og til Behandling her i dette høje Ting med det Formaal at naa til Lovgivning paa disse Omraader i indeværende Rigsdagssamling.

Undervisningsministeren (Byskov):

Jeg har den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Oprettelse af et Landsarkiv for de sønderjydske Lands-*